

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 159

(Prot. Nr.65, 2.§)

2007. gada 27.novembrī

Par tirgus dalībnieku apvienošanos

Lieta Nr.1810/07/06/24

Par a/s „Danisco Sugar” un a/s „Jelgavas Cukurfabrika” apvienošanos

Konkurences padome 27.07.2007. saņēma ziņojumu „Par a/s „Danisco Sugar” un a/s „Jelgavas Cukurfabrika” apvienošanos” (turpmāk – Ziņojums), kas notiks a/s „Danisco Sugar” iegūstot a/s „Jelgavas Cukurfabrika” aktīvu daļu, t.i., tiesības un īpašumtiesības uz visām reģistrētajām un neregistrētajām preču zīmēm, ko a/s „Jelgavas Cukurfabrika” lieto saistībā ar cukura izplatīšanu un tirdzniecību, kā arī daļu a/s „Jelgavas Cukurfabrika” piederošo cukura fasēšanas iekārtu.

Iepazīstoties ar sniegto informāciju Konkurences padome secināja, ka Ziņojums atbilst Ministru kabineta 26.10.2004. noteikumu Nr.897 „Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos” (turpmāk – Noteikumi) pielikumā noteiktajām prasībām un ir uzskatāms par pilnīgu no 27.07.2007.

Pamatojoties uz Konkurences likuma 16.panta pirmo daļu, Konkurences padome 22.08.2007. pieņēma lēmumu par papildu izpētes uzsākšanu.

A/s „Danisco Sugar” juridiskā adrese ir Langebrogade 1, 1411, Kopenhāgena, Dānija.

A/s „Jelgavas cukurfabrika” ir reģistrēta komercreģistrā ar reģ. Nr.40003017988, juridiskā adrese: Cukura iela 22, Jelgava, LV-3002.

Izvērtējot Ziņojumā ietverto un Konkurences padomes rīcībā esošo informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

1. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju a/s „Danisco Sugar” ir viens no vadošajiem cukura ražotājiem Eiropā, kurš piedāvā plašu cukura produkcijas klāstu pārtikas rūpniecībai Eiropā.

2. A/s „Jelgavas Cukurfabrika” nodarbojas ar cukura ražošanu un tirdzniecību Latvijā. Eiropas Savienības īstenotās cukura reformas dēļ minētā komercsabiedrība ir pārtraukusi ražošanas darbību un pašreiz nodarbojas vienīgi ar atlikušā cukura (esošo krājumu) pārdošanu Latvijā.

3. Saskaņā ar Ziņojumā minēto apvienošanās tiks veikta saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3.punktā noteikto, t.i., a/s „Danisco Sugar” iegūst a/s „Jelgavas Cukurfabrika” aktīvu daļu, konkrēti tiesības un īpašumtiesības uz visām reģistrētajām un neregistrētajām preču zīmēm, ko a/s „Jelgavas Cukurfabrika” lieto saistībā ar cukura izplatīšanu un tirdzniecību, kā arī daļu a/s „Jelgavas Cukurfabrika” piederošo cukura fasēšanas iekārtu.

Saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3.punktā noteikto, tirgus dalībnieku apvienošanās ir „(..) tāds stāvoklis, kad viens vai vairāki tirgus dalībnieki (..) iegūst (..) daļu (..) cita tirgus dalībnieka aktīvus (..)”.

Līdz ar to minētās darbības ir uzskatāmas par apvienošanas Konkurences likuma 15.panta izpratnē un a/s „Danisco Sugar” un a/s „Jelgavas Cukurfabrika” ir uzskatāmas par apvienošanās dalībniecēm.

4. Konkurences likuma 15.panta otrajā daļā noteikts, ka: „Tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz Konkurences padomei par to ziņojumu saskaņā ar šā likuma 16.pantu, ja pastāv viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā ir bijis ne mazāks kā 25 miljoni latu;
- 2) apvienošanā iesaistīto tirgus dalībnieku kopējā tirgus daļa konkrētajā tirgū pārsniedz 40 procentus.”

Apvienošanās dalībnieku kopējo apgrozījumu nosaka saskaņā ar Noteikumu IV sadaļu „Apgrozījuma aprēķināšana”.

Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju a/s „Danisco Sugar” pārskata gads ir no 1.maija līdz 30.aprīlim. Ziņojumā ir sniegta informācija par pārskata gadu - 2006.gada maijs/2007.gada aprīlis. A/s „Danisco Sugar” apgrozījums Latvijā minētajā laika periodā bija LVL 1 071 000.

Savukārt a/s „Jelgavas Cukurfabrika” pārskata gads ir no 1.septembra līdz 31.augustam. Ziņojumā ir sniegta informācija par pēdējo pārskata gadu, t.i., no 2005.gada 1.septembra līdz 2006.gada 31.augustam. A/s „Jelgavas Cukurfabrika” apgrozījums minētajā laika periodā bija LVL 21 516 000.

Līdz ar to apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā pārskata gadā nerasniedza 25 miljonus latu.

A/s „Jelgavas Cukurfabrika” tirgus daļa cukura realizācijas tirgū pārsniedz 40%, jo saskaņā ar Ministru kabineta 12.02.2006. noteikumu Nr.148 „Noteikumi par cukura ražošanas kvotām cukura ražotājiem 2006./2007. tirdzniecības gadā” prasībām a/s „Jelgavas Cukurfabrika” ir piešķirts 60% no valsts cukura ražošanas kvotas.

Līdz ar to izpildās Konkurences likuma 15.panta otrās daļas 2.punktā paredzētais kritērijs un a/s „Danisco Sugar” pirms apvienošanās bija pienākums iesniegt Ziņojumu par apvienošanas Konkurences padomē.

5. Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 5.punktu, konkrētais preču tirgus, kurš tiek ietekmēts apvienošanās sakarā, ir cukura realizācijas tirgus. Eiropas Komisija lietā IV/34.621, 35.059/F-3 – Irish Sugar ir atzinusi, ka īpašām vajadzībām paredzētais cukurs, šķidrās cukurs un sīrupi, kas tiek izmantoti dažādiem nolūkiem nekā granulētais cukurs, neatbilst tām pašām prasībām un tādējādi nav daļa no baltā granulētā cukura produktu tirgus, jo tie nav aizstājami no patērētāju puses. Eiropas Komisija ir noteikusi, ka baltā granulētā cukura tirgus tiek iedalīts divos konkrētajos tirgos - mazumtirdzniecībai paredzētā cukura tirgus, kas tiek definēts kā cukura produkcija, kuras mērķauditorija ir galapatērētāji un sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumi un rūpnieciskās ražošanas tirgus, kas tiek definēts kā cukura produkcijas tirdzniecība, kuras mērķauditorija ir rūpnieciskie klienti. Līdz ar to kā konkrētais preču tirgus – cukura realizācijas tirgus – ir sadalāms divos atsevišķos konkrētos tirgos – cukura mazumtirdzniecības uzņēmumiem un sabiedriskajai ēdināšanai realizācijas tirgus un cukura rūpniecības uzņēmumiem realizācijas tirgus. Šādu tirgus definējumu ir noteikusi arī Eiropas Komisija.¹ Šo sadalījumu ietekmē arī fakts, ka mazumtirdzniecības uzņēmumiem un sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumiem paredzētie cukura iepakojuma izmēri ir mazāki par 10kg, savukārt rūpnieciskiem uzņēmumiem paredzētie cukura iepakojuma izmēri ir lielāki par 10kg.

Ģeogrāfiskais tirgus saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 3.punktu tiek noteikts Latvijas teritorijā, jo konkrētā apvienošanās ietekmēs konkurences apstākļus šajā teritorijā

6. Izvērtējot Konkurences padomes rīcībā esošo informāciju, tiek konstatēts, ka Latvijas teritorijā 2006.gadā bija divas komercsabiedrības, kas nodarbojās ar cukura ražošanu – a/s „Jelgavas Cukurfabrika” un a/s „Liepājas cukurfabrika”. No Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes 19.09.2007. vēstules Nr.1101-12/2108 izriet, ka 2006.gadā cukura eksports veidoja 22 345 931 kg, savukārt cukura imports – 16 846 896 kg. A/s „Jelgavas Cukurfabrika” Latvijas teritorijā 2006.gadā bija realizējusi 28 530 284,99 kg cukura, savukārt a/s „Liepājas cukurfabrika” 2006.gadā, kopā ar 2005.gada sezonas krājumiem, bija realizējusi 23 003 200 kg cukura. Pamatojoties uz Ministru kabineta 14.02.2006. noteikumiem Nr.148 „Noteikumi par cukura ražošanas kvotām cukura ražotājiem 2006./2007. tirdzniecības gadā” izriet, ka a/s „Jelgavas Cukurfabrika” 2006./2007. tirdzniecības gadā noteiktā cukura ražošanas kvota bija 41 654 500 kg, savukārt a/s „Liepājas cukurfabrika” 2006./2007. tirdzniecības gadā noteiktā cukura ražošanas kvota bija 24 850 500 kg. Ņemot vērā Latvijas cukura ražotāju ražošanas kvotu apjomu, cukura importu un eksportu izriet, ka Latvijas cukura kopējais cukura tirgus 2006.gadā faktiski ir bijis 61 005 965 kg. Līdz ar to Konkurences padome secina, ka cukura realizācijas tirgū Latvijā a/s „Jelgavas Cukurfabrika” 2006.gadā tirgus daļa bija (*) (>40%), realizējot (*) un a/s „Danisco Sugar” tirgus daļa 2006.gadā cukura realizācijas tirgū Latvijā bija (*) (<30%), realizējot (*) cukura. Tā kā a/s „Jelgavas Cukurfabrika” 2008.gadā vairs pati neražos cukuru un ņemot vērā Latvijas iedzīvotāju paradumus patēriņā lietot cukuru, Konkurences padomei ir pamats secināts, ka a/s „Jelgavas Cukurfabrika” tirgus daļu konkrētajā tirgū pēc apvienošanās darījuma īstenošanas daļēji pārņems a/s „Danisco Sugar”.

No Konkurences padomes rīcībā esošās informācijas tiek secināts, ka lielākā daļa no saražotā cukura Latvijas teritorijā tiek realizēta mazumtirdzniecības vajadzībām (apmēram

¹ Eiropas Komisijas 14.05.1997. lieta Nr.IV/34.621 – Irish Sugar plc. – <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31997D0624:EN:HTML> un Eiropas Komisijas 14.10.1998. lēmums – <http://ec.europa.eu/comm/competition/antitrust/cases/decisions/33708/en.pdf>

60%) un 40% tiek realizēti rūpnieciskām komercsabiedrībām, t.i., 36 603 579 kg cukura tika realizēts mazumtirdzniecības uzņēmumiem un sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumiem, tajā pat laikā 24 402 386 kg cukura tika realizēts ražošanas uzņēmumiem. Kā izriet no Centrālās statistikas pārvaldes 19.09.2007. vēstules Nr.1101-12/2108, tad 2006.gadā Latvijā cukura importētāju komercsabiedrību skaits bija 73, no kurām lielu daļu sastāda komercsabiedrības, kuru saimnieciskās darbības veids ir saistīts ar konditorejas izstrādājumu ražošanu, pakalpojumu sniegšanu, pārtikas ražošanu vai vairumtirdzniecību.

Ņemot vērā Ziņojumā sniegto informāciju, izriet, ka apvienošanās dalībnieka a/s „Danisco Sugar” cukura realizācijas apjoms mazumtirdzniecības uzņēmumiem 2006.gadā bija (*), kas veidoja (*) (<40%) no kopējā Latvijas realizācijas apjoma mazumtirdzniecības uzņēmumiem un sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumiem. A/s „Danisco Sugar” 2006.gadā mazumtirdzniecības nolūkos cukuru ir piegādājusi SIA „Maxima Latvija”, SIA „RIMI Latvia”, a/s „Jelgavas Cukurfabrika”, SIA „JOJO” (SIA „ELVI Grupa” meitas komercsabiedrība). 31.10.2007. vēstulē a/s „Danisco Sugar” norāda, ka produkcija, kas tika piegādāta a/s „Jelgavas Cukurfabrikai” ietvēra dažādus specializētu cukura produktus, kas paredzēti mazumtirdzniecības tirgum. Savukārt a/s „Danisco Sugar” cukura realizācijas apjoms, kas paredzēts ražošanai 2006.gadā bija (*), kas veidoja (*) (<10%) no kopējā ražošanai paredzētā cukura realizācijas apjoma Latvijā. A/s „Jelgavas Cukurfabrika” 2006.gadā Latvijā ir realizējusi mazumtirdzniecības uzņēmumiem (*) cukura, kas veidoja (*) (>40%) no kopējā Latvijas cukura realizācijas apjoma mazumtirdzniecības uzņēmumiem un sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumiem, savukārt 2006.gadā sabiedrība realizēja ražošanas vajadzībām (*) cukura, kas veidoja (*) (>40%) no kopējā ražošanai paredzētā cukura realizācijas apjoma Latvijā. Ņemot vērā minēto, Konkurences padome konstatē, ka apvienošanās rezultātā apvienošanās dalībnieku kopējā tirgus daļa konkrētajā tirgū - cukura realizācijas tirgū mazumtirdzniecības uzņēmumiem un sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumiem Latvijā - veidos (*) (>70%) savukārt konkrētajā tirgū – cukura realizācija ražošanas uzņēmumiem Latvijā – veidos (*) (>50%) no Latvijas kopējā apjoma.

Tā kā a/s „Jelgavas Cukurfabrika” un a/s „Liepājas cukurfabrika” no 2007.gada sezonas vairs pašas neražos cukuru un ņemot vērā Latvijas iedzīvotāju paradumus patēriņā lietot cukuru, Konkurences padomei ir pamats secināts, ka daļu gan no a/s „Jelgavas Cukurfabrika”, gan arī no a/s „Liepājas cukurfabrika” tirgus daļas konkrētajā tirgū pēc apvienošanās darījuma īstenošanas pārņems a/s „Danisco Sugar”, līdz ar to sabiedrībai konkrētajos tirgos izveidojot dominējošo stāvokli.

Pēc Ziņojumā sniegtās informācijas izriet, ka a/s „Danisco Sugar” lielākie klienti 2006.gadā mazumtirdzniecībā bija SIA „Maxima Latvija”, SIA „RIMI Latvija”, a/s „Jelgavas Cukurfabrika” un lielākie klienti rūpnieciskajā ražošanā bija SIA „CIDO Grupa”, SIA „Vajar”, ārvalstu komersantu pārstāvniecība „ED&F MAN”.

7. Saskaņā ar Eiropas Savienības Padomes 20.02.2006. regulu Nr.320/2006 2006.gada 1. jūlijā tika uzsākta Eiropas Savienības Cukura nozares reforma. Tā paredz būtiski samazināt Kopienas nerentablās cukura ražošanas jaudas. Eiropas Savienībā cukura nozare ir balstījies uz lauksaimniecības atbalsta maksājumiem par piešķirtajām ražošanas kvotām, lai veicinātu nozares konkurētspēju un, lai ievērotu starptautiskās prasības, tika uzsākta reforma. Eiropas Savienības Cukura nozares reformas pamatmērķis ir samazināt kopējos cukura ražošanas apjomu Eiropas Savienības iekšienē, četru gadu pārejas periodā izņemot no apgrozības cukura kvotas 6 miljonu tonnu apjomā. Reformas ietvaros katru gadu tiek plānots samazināt ražošanas kvotas. Līdz šim uzņēmumi ir atteikušies no 2,2 miljonu tonnu cukura ražošanas, kas ir mazāk nekā bija plānots uzsākot reformu. Viens no galvenajiem cukura

restrukturizācijas mērķiem ir veicināt trešo valstu cukura eksportu uz Eiropas Savienības valstīm. Restrukturizāciju plānots pabeigt līdz 2009./2010. tirdzniecības gadam, taču no minētās regulas 4.panta 2.punktā noteiktā izriet, ka ražošanas iekārtu demontēšanas laiku nosaka katra dalībvalsts atsevišķi – ne vēlāk kā līdz 2009./2010.tirdzniecības gadam, un ir iespējami 3 restrukturizācijas veidi atkarībā no ražošanas uzņēmumu piešķirtajām kvotām:

- atteikšanās no kvotām, kas piešķirtas vienai vai vairākām tās fabrikām, un pilnībā demontējot attiecīgo fabriku ražošanas iekārtas;
- atteikšanās no kvotām, kas piešķirtas vienai vai vairākām tās fabrikām, daļēji demontējot attiecīgo fabriku ražošanas iekārtas;
- atteikšanās no kvotām, kas piešķirtas vienai vai vairākām tās fabrikām.²

Šajā restrukturizācijas periodā ražošanas komercsabiedrības, kas savu darbību pārtrauc, saskaņā ar minētajā regulā noteikto, saņem atbalstu no Eiropas Savienības. Kā izriet no iegūtās informācijas, tad tās komercsabiedrības, kas savu cukura ražošanu turpinās un būs vienas no konkurētspējīgākām, būs spiestas maksāt konkrētas naudas summas, kas savukārt tad arī nosegs atbalstu tām komercsabiedrībām, kas no šī biznesa aizies.

Saskaņā ar Eiropas Savienībā īstenoto cukura reformu Latvijas teritorijā cukura ražošanu abas cukura ražošanas komercsabiedrības – a/s „Jelgavas Cukurfabrika” un a/s „Liepājas cukurfabrika” ir pārtraukušas. Pašlaik notiek atlikušo krājumu izpārdošana. Turpmāk, pēc esošo krājumu izpārdošanas, viss nepieciešamais cukurs Latvijā tiks importēts. Latvija par savas darbības pārtraukšanu cukura ražošanas tirgū paziņoja 2007.gada 31.janvārī. Uz 2007./2008.tirdzniecības gadu restrukturizācijas procesā no cukura tirgus ir izstājušās trīs valstis - Latvija, Slovēnija, Īrija. Būtiski savas ražošanas kvotas uz pusi un vairāk ir gatavas samazināt Portugāle, Grieķija, Itālija. Vērtējot Latvijas kaimiņvalsti Lietuvu, kur atrodas a/s „Danisco Sugar” divas ražošanas fabrikas, restrukturizācija līdz šim nav skārusi un kvotu samazinājums nav noticis. Cukura ražošanas kvotu samazinājums uz 2008./2009. tirdzniecības gadu tiks noteikts 2007.gada beigās.

Izvērtējot a/s „Danisco Sugar” izvietotās cukura ražotnes Eiropā, secināms, ka Vācijā, Dānijā, Lietuvā 2007./2008. tirdzniecības gadā nav noticis kvotu samazinājums, tai pat laikā Somijā tas bijis 38% un Zviedrijā – 12%. Līdz ar to nav pamats secināt, ka nākotnē pēc Latvijas cukura ražotāju cukura pārpalikumu izpārdošanas a/s „Danisco Sugar” piegādes apjomi Latvijā tirgum samazinātos, tieši pretēji – rīcībā esošā informācija Konkurences padomei ļauj secināt, ka tie būtiski palielināsies.

Tā kā Latvijas komercsabiedrības - a/s „Jelgavas Cukurfabrika” un a/s „Liepājas cukurfabrika” par cukura ražošanas pārtraukšanu Eiropas Komisijai bija paziņojušas 2007.gada janvāra beigās, tad komercsabiedrībām, kas darbojas cukura ražošanas jomā, fakts, ka Latvijā nebūs vairs pašiem savas cukura ražošanas un līdz ar to parādīsies brīva vieta – tirgus niša, ko komercsabiedrības, kas nodarbojas ar cukura ražošanu ārvalstīs, varētu izmantot saimnieciskās darbības uzsākšanai vai paplašināšanai Latvijas teritorijā. Konkurences padome uzskata, ka 10 mēneši ir pietiekami ilgs laiks ārvalsts komercsabiedrību – cukura importētāju ienākšanai Latvijā tirgū. Kā liecina Konkurences padomes rīcībā esošā informācija, tad līdz 2007.gada novembrim, izņemot a/s „Danisco Sugar”, Latvijas tirgū nav parādījušies būtiski cukura piegādātāji (importētāji), līdz ar to ir pamats secināt, ka tirgū pastāv ienākšanas barjeras jauniem tirgus dalībniekiem vai arī jaunu tirgus dalībnieku neienākšanai tirgū ir kādi citi iemesli.

². Padomes 20.02.2006 Regula Nr.320/2006, ar ko nosaka pagaidu shēmu cukura rūpniecības restrukturizācijai Kopienā un groza Regulu (EK) Nr.1290/2005 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu.

8. No Ziņojumā sniegtās informācijas izriet, ka apvienošanās mērķis ir izveidot „platformu” cukura tirdzniecībai Latvijā, kā arī iegādāties a/s „Jelgavas Cukurfabrika” pamatlīdzekļus (reģistrētās preču zīmes un fasēšanas iekārtas). Līdz šim Latvijas cukura realizācijas tirgū darbojās abi apvienošanās darījuma dalībnieki, realizējot sava zīmola cukuru. Apvienošanās rezultātā a/s „Danisco Sugar” iegūst a/s „Jelgavas Cukurfabrika” aktīvu daļu, konkrēti fasēšanas iekārtas un īpašumtiesības uz visām reģistrētajām un neregistrētajām preču zīmēm, ko a/s „Jelgavas Cukurfabrika” lieto saistībā ar cukura izplatīšanu un tirdzniecību. Pēc apvienošanās darījuma īstenošanas un pašreizējo cukura krājumu izpārdošanas Latvijā tiks importēts a/s „Danisco Sugar” cukurs ar preču zīmi uz iepakojuma – „Danskukker” un „Jelgavas cukurs”. 21.08.2007. vēstulē a/s „Danisco Sugar” norāda, ka „ (...) galīgajā cukura pakas noformējumā tiks iekļauta arī informācija par cukura ražotāju, izcelsmi (...)”. Līdz ar to nav pamata secināt, ka, apvienošanās darījuma rezultātā, patērētāji, veikala plauktos ieraugot preču zīmi – „Danskukker” + „Jelgavas cukurs” varētu tikt maldināti attiecībā uz šī cukura izcelsmes valsti.

Konkurences padome secina, ka pēc apvienošanās darījuma tiks saglabāts Latvijas iedzīvotājiem atpazīstams un iecienīts cukura zīmols, kā rezultātā arī a/s „Danisco Sugar” iespējams iekaros patērētāju uzticamību.

Izvērtējot cukura realizācijas apjomus vidēji mēnesī, Konkurences padome no a/s „Jelgavas Cukurfabrika” 04.10.2007. vēstules Nr.01/603 konstatē, ka a/s „Jelgavas Cukurfabrika” savus cukura krājumus plāno izpārdot līdz 2008.gada maijam, jūnijam, vidēji mēnesī realizējot 1 500 000 kg.

9. No Konkurences padomes rīcībā esošās informācijas izriet, ka a/s „Danisco Sugar” 2006.gadā ir noslēgusi līgumus par pašzīmola cukura ražošanu un piegādi ar diviem no Latvijas mazumtirdzniecības tīkliem. Izvērtējot pašzīmola cukura piegādes apjomus, Konkurences padome secina, ka tā apjomi ir ar būtisku ietekmi uz pārējo mazumtirdzniecības tīklos atrodošā cukura fona, turklāt šim pašzīmola cukura apjomam ir tendence pieaugt.

(*)

A/s „Danisco Sugar” 16.11.2007. vēstulē kā sabiedrības konkurenti konkrētajos tirgos tiek minēti „Pfeifer & Langen” (Vācija), „The Sudzucker Group” (Vācija), Nordzucker AG, Polski-Cukier, British Sugar un citi. Konkurences padomei, ņemot vērā lielo cukura piegādāto apjomu Latvijas teritorijā no a/s „Danisco Sugar”, ir pamats secināt, ka a/s „Danisco Sugar” cukurs faktiski netiek aizvietots no piegādes puses. A/s „Danisco Sugar” 26.10.2007. vēstulē norāda, ka Lietuvā esošās divas cukura fabrikas, kas pieder a/s „Danisco Sugar” var saražot tikai ierobežotu cukura daudzumu, kas nav pietiekošs visam Danisco grupas cukura pieprasījumam Latvijā un Lietuvā. Tāpēc Danisco grupai ir jāieved cukurs Baltijas valstīs no citām Eiropas Savienības valstīm, lai realizētu tās pašreizējo tirdzniecības apjomu. Konkurences padome secina, ka, neskatoties uz Lietuvā esošo a/s „Danisco Sugar” cukuru fabriku ierobežoto ražošanas jaudu, a/s „Danisco Sugar” pastāv zināmas priekšrocības attiecībā uz cukura piegādēm Latvijas teritorijā par salīdzinoši zemākām izmaksām nekā to potenciāliem konkurentiem.

(*) Līdz ar to Konkurences padome secina, ka a/s „Danisco Sugar” tirgus daļa Latvijas cukura realizācijas tirgū un līdz ar to arī ietekme ir vērtējama ar pieaugošu tendenci. (*)

(*) Konkurences padome, pieņemot, ka 2007.gada otrajā pusgadā AB ”Danisco Sugar Kedainiai” cukura piegādes apjoms SIA „RIMI Latvia” varētu būt vienāds ar 2007.gada I

pusgadā realizēto, secina, ka 2008.gadā SIA „RIMI Latvia” iepirktais cukura apjoms no AB „Danisco Sugar Kedainiai” sastādīs vairāk kā 70% no šai sabiedrībai nepieciešamā apjoma.

Konkurences padome uzskata, ka viena ražotāja zīmola cukura patērētāju loks nereti atšķiras no patērētāju loka, kas patēriņā izvēlas tā paša ražotāja pašzīmola iepakojuma cukuru. Pastāv patērētāji, kas savā uzturā neizvēlas pašzīmola produktus dažādu apsvērumu dēļ un savukārt cits patērētāju loks, kas izvēlas lētāko cukuru, kas nereti ir tieši pašzīmola iepakojuma cukurs. Līdz ar to konkurence pieprasījuma pusē pastāv, taču cukura piegādes pusē konkurence nepastāv. To pamato fakts, ka ražotājs, lai gan arī tā zīmols nav uz pašzīmola iepakojuma cukura, tomēr tas kontrolē cukura kvalitāti, lai tā atbilstu noteiktiem standartiem, kā arī ražotājs atbild par cukura iepakojuma noformējumu, protams, kas ir saistībā ar pasūtītāja vēlmēm, taču norādot tā izcelsmes vietu.

Saskaņā ar a/s „Danisco Sugar” 14.09.2007. vēstuli, a/s „Danisco Sugar” Latvijas teritorijā 2008.gadā plāno piegādāt 12 000 000 kg cukura. Tajā pat laikā no mazumtirgotāju (SIA „Maxima Latvija” un SIA „RIMI Latvia”) vēstulēm tiek konstatēts, ka 2008.gadā SIA „Maxima Latvija” no a/s „Danisco Sugar” plāno iegādāties 8 500 000 kg un SIA „RIMI Latvia” – 4 500 000. No minētā acīmredzami tiek konstatēts, ka abas no mazumtirdzniecības komercsabiedrībām „nosedz” visu a/s „Danisco Sugar” plānoto cukura realizācijas apjomu Latvijas teritorijā 2008.gadā. (*)

(*) Minētais liecina, ka alternatīvas cukura piegādē ir samērā ierobežotas.

10. Konkurences padome 20.11.2007. ir saņēmusi a/s „Danisco Sugar” vēstuli *Par a/s „Danisco Sugar” ziņojumu par a/s „Jelgavas Cukurfabrika” aktīvu iegādi*, kurā tiek norādīts, ka „vispiemērotākais brīdis potenciāliem jaunpienācējiem ienākt tirgū vai esošajiem tirgus dalībniekiem palielināt cukura piegādes Latvijas mazumtirdzniecības tirgū būs tad, kad beigsies termiņš esošajiem pašzīmolu līgumiem ar SIA „RIMI Latvia” un SIA „Maxima Latvija””. Konkurences padome secina, ka, tā kā gan SIA „Maxima Latvija”, gan arī SIA „RIMI Latvia” ar a/s „Danisco Sugar” ir slēgusi pašzīmola cukura piegādes līgumu 2007.gada pavasarī un vasarā, tad attiecīgi četri un seši mēneši bija pietiekams laika periods, lai jebkurš cits cukura piegādātājs varētu noslēgt šādu līgumu ar mazumtirgotājiem, ja tikai kāds būtu vēlējies ienākt cukura piegādes tirgū Latvijas teritorijā. Minēto apstiprina tas, ka faktiski laika periods no 2007.gada februāra līdz 2007.gada beigām ir uzskatāms par potenciālo un labvēlīgāko laiku jaunu cukura piegādātāju ienākšanai konkrētajā tirgū, jo, pamatojoties uz Eiropas Komisijas īstenoto cukura reformu, Latvijā tiek pārtraukta cukura ražošana un līdz ar to Latvijas patērētāji ir vienlīdz atvērti jebkuram iespējamam cukura piegādātājam Latvijas teritorijā. Turklāt šo līgumu noteikumi ir ierobežotas pieejamības informācija un citiem – potenciāliem tirgus dalībniekiem nav zināmi.

Konkurences padome secina, ka pašlaik mainās Latvijas cukura realizācijas tirgus struktūra, jo no konkrētā tirgus iziet svarīgi tirgus dalībnieki ar līdz šim ietekmīgu tirgus daļu. Tas savukārt liecina par a/s „Danisco Sugar” kā cukura importētāja iespējamo tirgus daļas palielināšanos konkrētajos lietā definētajos tirgos. Tajā pat laikā Konkurences padome ir konstatējusi, ka Latvijas tirgū daļa cukura tiek importēta arī ar Lietuvas cukura izplatītāju, piemēram, UAB “GRANUM food”, “Nomeda” komercsabiedrību starpniecību.

Konkurences padome secina, ka Latvijā populāras cukura preču zīmes izmantošana veicinās patērētāju lojalitāti a/s „Danisco Sugar” piegādātajam cukuram Latvijas tirgū un

tādējādi radīs barjeras jaunu tirgus dalībnieku ienākšanai, kā arī to darbībai konkrētajos preču tirgos Latvijas teritorijā. Ņemot vērā minēto Konkurences padome secina, ka apvienošanās darījuma rezultātā iespējama dominējošā stāvokļa izveidošanās un nostiprināšanās, kas savukārt var izraisīt būtisku konkurences samazināšanos. Tādēļ saskaņā ar Konkurences likuma 16.panta trešo daļu apvienošanās ir atļaujama, nosakot a/s „Danisco Sugar” kā a/s „Jelgavas Cukurfabrika” aktīvu ieguvējai saistošus noteikumus, kurus izpildot apvienošanās neradīs būtiskas negatīvas sekas konkurencei konkrētajā tirgū.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8. panta pirmās daļas 5.punktu, 15.panta pirmās daļas 3.punktu, 15.panta otrās daļas 2.punktu, 16. panta otro un trešo daļu, Konkurences padome

nolēma:

1. Atļaut apvienošanos, kas paredzēta a/s „Danisco Sugar” iegūstot daļu a/s „Jelgavas Cukurfabrika” aktīvu.
2. Apvienošanās darījuma aktīvu ieguvējai a/s „Danisco Sugar” uzlikt šādus saistošos noteikumus:
 - 1) mēnesi pirms cukura ar apvienoto zīmolu „Jelgavas cukurs” un „Dansukker” izplatīšanas mazumtirdzniecībā Latvijas tirgū uzsākšanas organizēt reklāmas kampaņas laikrakstos un lielveikalos ar mērķi – informēt sabiedrību par to, ka a/s „Jelgavas Cukurfabrika” cukura ražošanu ir izbeigusi un ka cukura ar apvienoto preču zīmi – „Jelgavas cukurs” un „Dansukker” ražotājs ir a/s „Danisco Sugar”;
 - 2) apvienotās preču zīmes „Jelgavas cukurs” un „Dansukker” cukuru mazumtirdzniecībā Latvijas tirgū izplatīt safasētos iepakojumos, kas atbilst 16.11.2007. a/s „Danisco Sugar” vēstules pielikumā A pievienotajam dizainam, ņemot vērā norādītās iepakojuma proporcijas;
 - 3) neuzsākt cukura ar apvienoto preču zīmi „Jelgavas cukurs” un „Dansukker” izplatīšanu mazumtirdzniecībā Latvijas teritorijā pirms 2008.gada 1.oktobra;
 - 4) līdz 2009.gada 1.oktobrim nepiegādāt cukuru ar apvienoto preču zīmi „Jelgavas cukurs” un „Dansukker” mazumtirdzniecības veikalu tīklam uz laika periodu, kurā a/s „Danisco Sugar” ir noslēgts līgums ar šo konkrēto mazumtirdzniecības veikalu tīklu par pašzīmola („private label”) cukura piegādēm.

Konkurences padomes lēmumu saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(*) – Ierobežotas pieejamības informācija

Priekšsēdētāja

I.Jaunzeme